

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

Delovni program za leto 2008: letni načrt upravljanja

Dokument vsebuje pregled dejavnosti, ki jih je v okviru svojega štiriletnega programa 2005–2008 „Spreminjanje Evrope: boljše delo, boljše življenje“ za leto 2008 načrtovala Fundacija.

Vsebina

1. Uvod	1
Ugotavljanje stanja in načrtovanje prihodnosti	1
Evropska razprava v letu 2008 in naprej	1
Predlagane dejavnosti in sodelovanje	2
2. Strateški cilji	3
Izboljšanje kakovosti raziskav in rezultatov	3
Opredeljevanje, razvijanje in razumevanje ciljnih skupin ter razširjanje učinka in vpliva na resnične nosilce odločanja	4
Povečanje prepoznavnosti in izboljšanje podobe Fundacije	4
Zagotavljanje konkurenčne prednosti Fundacije	4
3. Program raziskav in komunikacij	6
Splošna struktura programa	7
Instrumenti za spremljanje	7
<i>Mreža evropskih opazovalnic (NEO)</i>	7
<i>Raziskave</i>	10
Raziskovanje in preučevanje, kaj deluje	11
<i>Zaposlovanje in prestrukturiranje</i>	11
<i>Ravnovesje med delom in zasebnim življenjem ter delovne razmere</i>	13
<i>Odnosi med delodajalci in delojemalci ter partnerstvo</i>	14
<i>Socialna kohezija in kakovost življenja</i>	17
Posredovanje in izmenjava zamisli in izkušenj	18
Povzetek raziskovalnih in komunikacijskih dejavnosti	20
4. Sredstva in delovni postopki	21
Proračun za leto 2008	21
Človeški viri	21
Delovni postopki in podporne dejavnosti	22
Spremljanje in ocenjevanje	22
5. Povzetek	23
Priloge	24
1. Pregled proračunov projektov	24
2. Register tveganj	26

Ugotavljanje stanja in načrtovanje prihodnosti

V letu 2008, ki je zadnje leto sedanjega štiriletnega programa, je izvajanje programa Fundacije za obdobje 2005–2008 „*Spreminjanje Evrope: boljše delo, boljše življenje*“ v polnem teku. Da bi podprli politiko Evrope, ki je usmerjena v visoko zaposlenost, kakovost in produktivnost na delovnem mestu ter socialno kohezijo in vključenost, je v okviru štiriletnega programa namenjena posebna pozornost tudi vplivu širitve, ki ima daljnosežne gospodarske, socialne in institucionalne posledice.

Nedavna zunanja ocena programa za obdobje 2001–2004 je okrepila sloves Fundacije kot ustanove, ki zagotavlja visokokakovostne neodvisne raziskave, pomembne za vse tristranske interesne skupine, profesionalne uporabnike njenih informacij in splošno javnost. Kakovost raziskovalnih metodologij ter primerjalne analize med vsemi državami članicami EU in širše zagotavljajo Fundaciji edinstven vir informacij. Rezultati so tesno povezani s politično razpravo na ravni držav članic in Evropske unije ter poudarjajo trajen pomen dela Fundacije, kot je izražen v izjavi o njenem poslanstvu:

„Fundacija opravlja raziskovalne dejavnosti, s katerimi uporabnikom njenega znanja, v najboljšem duhu svoje tristranske sestave in neodvisnosti, zagotavlja neodvisne, ustrezne in pravočasne informacije v primerni obliki in kakovosti za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer v Evropi.“

Evropska razprava v letu 2008 in naprej

Okolje, v katerem deluje Fundacija, je polno izzivov in razprav o vrsti zaposlitvenih in socialnih vprašanj na nacionalni in evropski ravni.

Energetika in podnebne spremembe so vse pomembnejši dejavniki sprememb. Nadaljevala se bo razprava o energetskih virih ter vključitvi vprašanja energetike in podnebnih sprememb v strategijo za rast in delovna mesta. Svet naj bi do februarja 2008 sklenil razprave o pobudi za vodilni trg. Poteka tudi razprava o ustanovitvi Evropske opazovalnice za energetske trge. „Energetika in podnebne spremembe“ je eden od petih prednostnih ciljev sporočil Evropske komisije za leto 2008, ki so: 1. pregled enotnega trga in pregled stanja družbene resničnosti, 2. migracija, 3. rešitev institucionalnih vprašanj, 4. energetika in podnebne spremembe, 5. vloga Evropske unije v svetu.

V letu 2008 se bodo nadaljevale razprave o *globalizaciji* in njenem vplivu na zaposlovanje ter o evropskem gospodarstvu in njegovi konkurenčnosti. Razpravljalo se bo o novi finančni perspektivi za Evropsko unijo in o socialni agendi (2005–2010) v okviru njenega vmesnega pregleda.

Nadaljevala se bo tudi razprava o dosežkih lizbonske strategije. Nove integrirane smernice za rast in delovna mesta v letu 2008 bodo pomemben prispevek k tej razpravi. Med glavnimi vprašanji, o katerih se trenutno razpravlja, so ustvarjanje delovnih mest, kakovost zaposlitve in najboljša delovna praksa za doseg ciljev delodajalcev in zaposlenih. Razprava o *prožni varnosti* se bo verjetno še nadaljevala, potrebni pa bodo tudi inovativni ukrepi za čezmejno zaposlovanje in ohranitev zaposlitve. V to razpravo bosta vključeni tudi bela knjiga Evropske komisije o delovnem pravu ter posvetovanje o družbeni resničnosti državljanov Evropske unije.

Evropske *demografske spremembe* bodo prispevale k nujnosti razprav o vrsti vprašanj, kot so vseživljenjsko učenje, upokojitvena starost, pokojnine, pritisk na zdravstvene storitve in storitve socialnega skrbstva za starejše. Prav tako bo ostalo pomembno vprašanje ohranjanje starejših delavcev na trgu dela. Posebna pozornost bo namenjena tudi mladi delovni sili, zlasti v zvezi z zaposljivostjo in spodbujanjem zaposljivosti (nesorazmerje med ponudbo in povpraševanjem glede znanj). V ospredju bodo tudi razprave o dostopu do kakovostnega varstva otrok in starejših, boljšega ravnovesja

med delom in zasebnim življenjem itd. V letu 2008 bo potekal drugi forum o demografskih spremembah, ki ga organizira Komisija.

Družbeno in ekonomsko vključevanje migrantov, posledice tako imenovanega „bega možganov“ v državah izvora ter vprašanja rasizma in diskriminacije bodo obravnavani v okviru *evropskega leta medkulturnega dialoga 2008*. Del razprav bo posvečen tudi predlogu Evropske komisije za skupno politiko na področju migracij.

Leta 2008 bo v središču pozornosti Okvirni program za *konkurenčnost in inovativnost*, veliko pozornosti pa bo namenjene tudi pregledu notranjega trga. Konkurenčnost in strukturne spremembe v evropski industriji bodo pomembne teme, prav tako kot vpliv konkurenčnosti in inovativnosti na tradicionalne sisteme odnosov med delodajalci in delojemalci, *socialni dialog* in upravljanje.

Program Evropske komisije PROGRESS (2007–2013) bo osredotočen na vprašanja *socialne vključenosti* in zaščite, v njegovem okviru pa v letu 2008 pričakujemo sporočili o zdravstvenem in otroškem varstvu. V letu 2008 bodo predstavljene v prihodnost usmerjene strategije za socialno zaščito in vključenost. Naslednje leto bo opravljena dodatna ocena položaja invalidov v Evropi in dostopnosti zdravstvenih storitev za vse. Nedvomno bodo pomembni elementi te razprave reforma socialnega varstva ter ukrepi za boj proti socialni izključenosti in revščini.

Predlagane dejavnosti in sodelovanje

Delovni program Fundacije za leto 2008 je bil pripravljen na podlagi teh pomembnih razvojnih dogodkov in ob upoštevanju področij, na katerih lahko strokovno znanje in izkušnje Fundacije dajo največ dodane vrednosti. Predlagane dejavnosti so skladne s strateškimi cilji Fundacije ter temeljijo na človeških in finančnih virih, predvidenih v predlogu proračuna za leto 2008.

Tristranska narava upravnega odbora Fundacije in njegov prispevek k procesu načrtovanja zagotavljata tudi, da je program ustrezen za socialne akterje v Evropi, pristojne za načrtovanje in doseganje boljših življenjskih in delovnih razmer.

V letu 2008 se bo okrepilo tudi sodelovanje z drugimi evropskimi agencijami. Obnovljeni bodo sporazumi o sodelovanju z agencijami, kot so Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja – CEDEFOP, Evropska agencija za zdravje in varnost pri delu ter Evropska fundacija za usposabljanje. Oblikovanje evropskih potreb po zaposlovanju in spretnostih se bo razvijalo skupaj z Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja, pripravljajo pa se tudi druge skupne pobude. Z Evropsko agencijo za zdravje in varnost pri delu načrtujemo skupne dejavnosti širjenja rezultatov. Ob upoštevanju obsežnega znanja in podatkov o temah, povezanih s spolom, na področju življenjskih in delovnih razmer, ki jih je Fundacija zbrala v zadnjih 30 letih, se bo začelo sodelovanje z novim Evropskim inštitutom za enakost spolov. Usklajevali bomo tudi dejavnosti z Evropsko agencijo za temeljne pravice. Še naprej bomo razvijali sodelovanje z Evropsko komisijo, Evropskim parlamentom, Evropskim ekonomsko-socialnim odborom (EECS), Odborom regij (CoR), Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter Mednarodno organizacijo dela (ILO).

V letu 2006 je bilo določenih pet strateških ciljev, ki so skladni s srednje- do dolgoročnimi cilji dejavnosti Fundacije:

1. izboljšanje kakovosti raziskav in rezultatov;
2. opredeljevanje, razvijanje in razumevanje ciljnih skupin uporabnikov;
3. razširjanje učinka in vpliva na resnične nosilce odločanja;
4. povečanje prepoznavnosti in izboljšanje podobe Fundacije;
5. opredeljevanje in povečanje konkurenčne prednosti Fundacije.

Akcijski načrti za doseg te ciljev so že vključeni v delovni program.

V okviru teh splošnih ciljev in s posebnim namenom zagotoviti pravočasne, ustrezne in visokokakovostne informacije interesnim skupinam je glavni cilj delovnega programa Fundacije za leto 2008 usmeriti organizacijsko strukturo ter finančne in človeške vire v nadaljnje izboljšanje kakovosti raziskav in rezultatov, da bi tako čim boljše zadovoljili potrebe glavnih uporabnikov po informacijah.

Izboljšanje kakovosti raziskav in rezultatov

Kakovost raziskav:

1. krepitev primerjalnih analitičnih rezultatov, pridobljenih z uporabo orodij za spremljanje, kot je mreža evropskih opazovalnic (NEO);
2. zagotavljanje visokih metodoloških standardov in standardov zagotavljanja kakovosti pri načrtovanju vseh raziskav;
3. združevanje rezultatov in znanja iz več lastnih raziskav in virov informacij ter povezovanje vprašanj, kot so inovacije, produktivnost in zaposlovanje;
4. osredotočanje na države kandidatke, sosednje države in EU ter v določenem obsegu na primerjave EU in njenih globalnih konkurentov;
5. sistematično, v prihodnost usmerjeno raziskovanje na podlagi ugotovljenih gonilnih sil sprememb, predvidenega poteka dogodkov in drugih možnosti politike;
6. razširitev področja raziskav z vključitvijo vidikov, kot so socialni, gospodarski in pravni dejavniki in dejavniki konkurenčnosti ter njihov vpliv na življenjske in delovne razmere.

Kakovost rezultatov:

1. uporaba celovite in povezovalne strategije komuniciranja, ki obsega vsa področja raziskav;
2. izkoriščanje najpomembnejših razprav v Evropski uniji za promocijo dela Fundacije;
3. osredotočanje na glavna vprašanja z manjšim številom rezultatov za zagotavljanje večjega učinka;
4. izboljšanje oblike in dostave informacij: zagotavljanje bolj specializiranih publikacij (to so *Foundation Findings*, posebna poročila, *Foundation Focus*).

Opredelevanje, razvijanje in razumevanje ciljnih skupin ter razširjanje učinka in vpliva na resnične nosilce odločanja

Čeprav si prizadevamo, da bi zadovoljili različne potrebe ključnih uporabnikov po informacijah, stalne povratne informacije, ki jih Fundacija prejema od interesnih skupin, kažejo na potrebo po večji osredotočenosti na ustreznost in natančnost naših rezultatov. Zato bomo morali:

1. tesneje sodelovati s sedanjimi ključnimi ciljnimi skupinami v celotnem projektnem ciklu raziskovalnih in komunikacijskih dejavnosti Fundacije (zagotavljati, da so ključne interesne skupine ustrezno zastopane);
2. olajšati dialog med Fundacijo in njenimi ključnimi uporabniki;
3. še naprej prepoznavati nove uporabnike in razumeti njihove potrebe;
4. predvideti agende socialne politike EU in prispevati predvsem z usmeritvijo v ključne procese odločanja;
5. ustvarjati zaupanje pri nosilcih odločanja/multiplikatorjih na ravni EU in na nacionalni ravni (s posebnim poudarkom na tristranskih interesnih skupinah Fundacije).

Povečanje prepoznavnosti in izboljšanje podobe Fundacije

Ko bomo povečali prepoznavnost in izboljšali podobo Fundacije, se bo izboljšalo in racionaliziralo širjenje raziskovalnih rezultatov pri velikem številu uporabnikov, ki bodo bolje poznali Fundacijo in njene dejavnosti. Akcijski programi na tem področju vključujejo:

- opredelitev in uporabo pravih komunikacijskih poti;
- razvoj in izvajanje jasne in pametne strategije trženja in uveljavljanja blagovne znamke;
- povečanje mrežnega povezovanja in partnerstva s:
  - poudarjanjem in spodbujanjem celovite obravnave življenjskih in delovnih razmer;
  - pripravo kampanje „Življenje in delo v Evropi“ za leto 2009;
  - izkoriščanjem možnosti terenskega dela Fundacije v državah članicah.

Zagotavljanje konkurenčne prednosti Fundacije

Vrednost dosežkov Fundacije za uporabnike je odvisna od konkurenčnosti Fundacije v primerjavi z drugimi viri podobnih informacij. Da bi Fundacija ohranila in razvila svoj položaj kot eden vodilnih virov informacij o delovnih in življenjskih razmerah, mora sistematično razvijati svoje konkurenčne dejavnike. Ključni element te strategije bo vlaganje v organizacijski in človeški kapital, katerega cilj je:

- čim bolj povečati in spodbujati tristransko strukturo Fundacije – ustvarjati in izkoriščati možnosti za tristransko razpravo;
- kakovostno in pravočasno izvajati vse strateške programe in naloge;
- osredotočiti organizacijsko strukturo, da bi združili strokovno znanje in izkušnje ter izboljšali učinkovitost delovanja in zadovoljstva osebja;

- zagotoviti najbolj kakovostne človeške vire; nenehno izboljševati strokovno znanje in izkušnje; razvijati človeške vire;
- ohranjati in širiti sloves Fundacije po običajnih poteh Fundacije in skozi njene interesne skupine, kot so ETUC, BusinessEurope, javni organi, nacionalni organi in organi EU, zastopani v upravnem odboru;
- ustanoviti mrežo visokokakovostnih evropskih in mednarodnih raziskovalnih partnerjev;
- razviti edinstvene in izvirne raziskovalne metode: poglobljanje lastnega znanja in izkušenj na področju raziskav, spremljanje, napovedovanje, študije primerov in posebna poročila;
- oblikovati učinkovite neformalne mreže.

Glede na edinstveno naravo raziskav Fundacije, ki pokrivajo vso Evropsko unijo in preučujejo, kaj deluje v praksi, ter zaradi časovnih in proračunskih omejitev se je treba bolj osredotočiti na omejeno število dejavnosti.

Program za leto 2008 se zato osredotoča predvsem na dejavnosti, ki so se začele v letu 2007, da bi tako zagotovili dobro kakovost rezultatov v letu 2008. Proračunski viri so predstavljeni v poglavju 4.

V tem poglavju so predstavljene tekoče in nove teme na področju raziskav in komunikacij. Izvedeno bo tudi pripravljajno delo za naslednji štiriletni program, v okviru katerega se bodo med drugim preučile naslednje teme.

Ustvarjanje delovnih mest v zeleni industriji

Cilj je jasno opredeliti, kaj pomeni „zelena industrija“ oziroma „zeleno gospodarstvo“ v okviru nalog Fundacije ter ustvariti možnosti za raziskave v obdobju 2009–2012 na področju ustvarjanja delovnih mest, inovacij in doseganja pomembne konkurenčne prednosti za Evropo.

Demografske spremembe in zaposlovanje na področju socialnih storitev splošnega pomena

Predlagano je, da se analizirajo ključni elementi demografskih sprememb in njihove posledice za socialne javne storitve, pri čemer je treba preučiti možnosti za ustvarjanje pa tudi izgubo delovnih mest.

Vpliv direktive o storitvah

Evropski parlament je 15. novembra 2006 sprejel direktivo o storitvah, ki jo morajo države članice uveljaviti do konca leta 2009. Cilj direktive o storitvah je ustvariti pravi enotni trg za storitve in tako v celoti izkoristiti poslovne in zaposlitvene možnosti sektorja storitev. Komisija je dokončala splošno oceno učinka tega regulativnega ukrepa in več držav članic je poskušalo oceniti gospodarski vpliv direktive na svojo državo, vendar pa še vedno niso v celoti raziskane posledice za delovna mesta glede količine in kakovosti, ter za konkurenco in konkurenčnost. Razprava o gospodarskih in socialnih učinkih direktive o storitvah se bo verjetno nadaljevala v prihodnjih letih. Glede na področje, na katero se to vprašanje nanaša, in obseg raziskav, ki so v teku ali že dokončane, Fundacija predlaga, da se opredeli večletni raziskovalni pristop, ki ji bo omogočil, da v pravi obliki in v pravem času prispeva ustrezne raziskovalne ugotovitve za razpravo.

V letu 2008 bo pozornost usmerjena na pripravo večletnega raziskovalnega programa v zvezi z gospodarskim in socialnim učinkom direktive o storitvah v okviru delovnega programa za obdobje 2009–2012, ki bo vključevala:

- pregled obstoječih raziskav;
- določitev vrzeli v raziskavah, ki jih lahko Fundacija uspešno zapolni;
- komuniciranje z interesnimi skupinami, da se ugotovijo njihove potrebe po informacijah na tem področju.

Vpliv direktive o obveščanju in posvetovanju z delavci v podjetjih na odnose med delodajalci in delojemalci

Fundacija je opravila obsežno delo v zvezi z obveščanjem delavcev in posvetovanju z njimi na splošno in posebej v zvezi z Evropskimi sveti delavcev. V letu 2008 se bodo te izkušnje uporabile za raziskavo področja dela Fundacije pri preučitvi vpliva Direktive 2002/14.

O rezultatih teh štirih raziskovalnih študij bomo razpravljali s strokovnjaki, socialnimi partnerji, predstavniki vlad in institucijami EU.

Splošna struktura programa

V letu 2008 bodo raziskave in komunikacije še naprej organizirane na podlagi štirih ključnih tem sedanjega štiriletnega programa:

- zaposlovanje in prestrukturiranje;
- ravnovesje med delom in zasebnim življenjem ter delovne razmere;
- odnosi med delodajalci in delojemalci ter partnerstvo;
- socialna kohezija in kakovost življenja.

Predlagane dejavnosti temeljijo na glavnih nalogah Fundacije:

- spremljanje in raziskave;
- razumevanje sprememb;
- raziskovanje in preučevanje, kaj deluje;
- posredovanje in izmenjava zamisli in izkušenj.

Povzetek finančnih posledic predlaganih dejavnosti je predstavljen v poglavju 4, kjer so navedene tudi dejavnosti podpore, spremljanja in ocenjevanja, ki se bodo opravljale v obdobju izvajanja tega programa.

Instrumenti za spremljanje

Fundacija bo pri svojem delu še naprej uporabljala različna uveljavljena orodja za spremljanje, zlasti mrežo evropskih opazovalnic (NEO), ki vključuje obveščevalne organizacije iz več kot 27 evropskih držav. Dobljene informacije dodatno obdelajo v Evropski opazovalnici industrijskih odnosov (EIRO), Evropski opazovalnici delovnih razmer (EWCO) in Evropskem centru za spremljanje prestrukturiranja (ERM), ki pripravijo specializirane aktualne novice, članke in primerjalna poročila. Opazovalnice zagotavljajo stalne in kakovostne podatke ter informacije za nadaljnjo analizo drugih raziskovalnih projektov Fundacije. V program je vključena še četrta opazovalnica o družinah v Evropi. Vseevropske raziskave so drugi pomemben instrument Fundacije za spremljanje. Kot tretji vir informacij uporablja Fundacija tudi več posebnih informacijskih storitev in zbirk podatkov za izboljšanje primarnih virov informacij.

Mreža evropskih opazovalnic (NEO)

Leto 2008 bo tretje leto delovanja NEO v okviru obstoječe strukture, prek katere nacionalni korespondenti zagotavljajo redne informacije o razvoju na področjih odnosov med delodajalci in delojemalci, delovnih razmer in prestrukturiranja. Korespondenti mreže evropskih opazovalnic bodo še naprej zagotavljali aktualne informacije o razvoju in raziskovalnih ugotovitvah na teh treh področjih (posodobitve informacij, informativni listi) ter prispevke za primerjalno in tematsko delo (primerjalna analitična poročila). Prispevki bodo objavljeni na posebnih spletnih straneh opazovalnic.

1. Evropska opazovalnica industrijskih odnosov (EIRO)

EIRO bo še naprej spremljala razvoj na področju odnosov med delodajalci in delojemalci po vsej Evropi.

Teme, ki se bodo obravnavale v primerjalnih analitičnih poročilih, bodo izbrane po posvetovanju s svetovalnim odborom za odnose med delodajalci in delojemalci. Predlagane so naslednje teme:

- začasno delo prek zaposlitvene agencije;
- kolektivno pogajanje v multinacionalnih družbah;
- sindikalne strategije za pridobivanje novih skupin delavcev v članstvo;
- gibanje plač v EU-27.

V letu 2008 bo končana primerjalna analitična študija o prožni varnosti, socialnem dialogu in delovnem pravu, opravljene pa bodo tudi študije o drugih temah, naročene v preteklem letu, kot je skupna primerjalna analitična študija, opravljena skupaj z Evropsko opazovalnico delovnih razmer o samozaposlenih osebah.

Še naprej se bodo objavljale letne posodobitve informacij o plačah in delovnem času.

Predlagani sektorji, ki naj bi bili vključeni v študije o zastopanosti, so:

- osebne storitve,
- strojenje in usnjarstvo,
- prevoz po celinskih vodah,
- civilni letalski promet,
- jeklo.

V letu 2008 se načrtuje tudi ponovna objava Letnega pregleda evropskih odnosov med delodajalci in delojemalci. Slovar evropskih izrazov o odnosih med delodajalci in delojemalci je bil posodobljen leto dni po objavi novembra 2005. Slovar je od leta 2006 dostopen prek spletne strani EIRO.

2. Evropska opazovalnica delovnih razmer (EWCO)

Teme za primerjalna analitična poročila bodo izbrane po posvetu s svetovalnim odborom za delovne razmere. Možne teme za primerjalna analitična poročila so med drugim:

- nasilje pri delu,
- zelo netipične oblike zaposlitve,
- klicni centri,
- čustvene zahteve pri delu,
- obvladovanje raznolikosti,
- kakovost dela in zaposlitev nizkokvalificiranih delavcev,
- inovativnost na delovnem mestu.

Poleg posodobljenih informacij, ki jih pošiljajo vse države, vključene v mrežo, bodo v sedmih državah članicah ter tudi na ravni EU pripravili poročila o podatkih nacionalnih raziskav. Pripravljen bo tudi letni pregled delovnih razmer.

3. Evropski center za spremljanje prestrukturiranja (ERM)

Evropski center za spremljanje prestrukturiranja bo še naprej beležil napovedi načrtovanega prestrukturiranja v 28 državah. Nadzor kakovosti, povezovanje z drugimi viri podatkov, kot so Evropska raziskava delovne sile in podatki o priglasitvi kolektivnih odpovedi, ter analizo podatkov ERM bo Fundacija opravila interno. Preučila bo možnost uporabe podatkov vodilnih podjetij v različnih sektorjih industrije o zaposlenosti. Predvidena je objava štirih številk spletne publikacije *ERM quarterly* (Četrletnik ERM) in poročila Evropskega centra za spremljanje prestrukturiranja za leto 2008. Fundacija bo zagotovila tudi prispevek za poročilo Komisije o prestrukturiranju, ki naj bi bilo objavljeno v sredini leta 2008. Teme za primerjalna analitična poročila bodo določene po posvetu s svetovalnim odborom.

Predlagane so naslednje teme:

- spremljanje primerov združitve in prevzemov, ki jih obravnava ERM;
- spremljanje ukrepov, sprejetih v primerih, ki jih obravnava ERM (to bo dopolnjevalo in se nanašalo na delo, opravljeno v letu 2006 v zvezi z ukrepi v zadevni državi);
- ustvarjanje in izguba delovnih mest v podjetjih, ki jih obravnava ERM (preučila se bodo vsa ustvarjena in izgubljena delovna mesta v podjetjih, ki so se prestrukturirala v okviru ERM).

4. Evropska opazovalnica za družinska vprašanja ¹

Leta 2007 je Komisija povabila Fundacijo, naj razmisli o vključitvi Opazovalnice za družinska vprašanja, ki bi imela nalogo olajšati izmenjavo izkušenj in dobre prakse na tem področju. Evropski svet je na zasedanju 22. februarja 2007 spodbudil države članice, naj bolj izkoristijo delo Fundacije na področju družinskih vprašanj:

„Za olajšanje dostopa do znanja in izkušenj (...), za olajšanje izmenjave izkušenj na evropski ravni (...), lahko države članice izkoristijo zlasti izkušnje Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer.“

Fundacija je pridobila pomembna znanja in izkušnje o vprašanih v zvezi z družino, zlasti na področju prispevka podjetij in socialnih partnerjev v podporo družinam in staršem, o ravnovesju med delom in zasebnim življenjem ter o negi in otroškem varstvu.

Po razpravi z Generalnim direktoratom za zaposlovanje namerava Fundacija organizirati svoje delo na podlagi treh tem, pomembnih za družine:

- družini prijazna politika na delovnem mestu (ravnovesje med delom in zasebnim življenjem, ureditev delovnega časa, namenjanje pozornosti vsem starostim itd.);
- dejavniki, ki vplivajo na položaj družine v skupnosti (dostop do stanovanja, dostop do storitev splošnega pomena);
- podpora za otroke, družine in medgeneracijske odnose (obravnavanje vprašanj, kot sta otroško varstvo in kakovost življenja, ki spadajo v področje nalog Fundacije, z vseživljenjskega vidika).

¹ Sklep upravnega odbora z dne 19. oktobra 2007: Opazovalnica za družinska vprašanja bo vključena v delovni program le, če bodo na voljo potrebna proračunska sredstva.

Fundacija namerava s pomočjo *mreže evropskih opazovalnic* vsako leto pripraviti dve primerjalni analitični poročili o navedenih temah. Na začetku bodo primerjalne analitične študije osredotočene na teme, s katerimi se ukvarjajo obstoječe opazovalnice.

Poleg tega bosta vsako leto opravljena dva raziskovalna projekta o dobrih praksah na podlagi študij primerov. O temah za ta poročila bomo razpravljali s skupino na visoki ravni za demografska vprašanja in s socialnimi partnerji. Obravnavajo se lahko ukrepi na delovnem mestu za podporo družinam, usklajevanje delovnega in družinskega življenja ter raziskave o razpoložljivosti in dostopu do (spletnih) storitev, delovnih terapevtov ter družine z invalidnimi otroki.

Pri pripravi sporočila v letu 2008 se bo Fundacija povezala tudi z Evropsko komisijo o spremljanju „barcelonskih ciljev“ o otroškem varstvu.

Raziskave

Raziskave Fundacije zagotavljajo izvirne in edinstvene podatke o življenjskih in delovnih razmerah v Evropi.

Glavna raziskava Fundacije v letu 2008 bo druga raziskava podjetij. Uporabljena naj bi bila ista metodologija kot v prejšnji raziskavi, to je izvajanje raziskave na ravni podjetij, telefonski pogovori, pogovori z vodilnimi delavci in, kadar je to mogoče, s predstavniki zaposlenih. Po najboljših močeh si bomo prizadevali izboljšati kakovost in zastopanost vzorca, pri čemer bomo poskušali pridobiti čim več prispevkov od predstavnikov zaposlenih, na primer z izvajanjem pogovorov na domu ali drugimi potrebnimi sredstvi v primeru, ko pogovorov ni mogoče opraviti na delovnem mestu. Raziskava bo osredotočena predvsem na odnos med kakovostjo socialnega dialoga in kakovostjo delovnih razmer, pri čemer bomo obravnavali ureditve delovnega časa, finančno udeležbo delavcev, plačilo po učinku in sisteme prilagodljivega plačila na podlagi pogajanj, produktivnost dela ter vključevanje zaposlenih v organizacijske spremembe.

V skladu s tem bomo načrtali politike in prakse na ravni podjetja, raziskali stališča akterjev na ravni podjetja v zvezi s temi politikami in praksami ter oblikovalcem politike predstavili glavna vprašanja in razvoj na tem področju. Raziskava bo opravljena v vseh državah članicah Evropske unije in, glede na razpoložljivost dodatnih sredstev, na Hrvaškem, v Turčiji, Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Islandiji, na Norveškem in v Švici. O rezultatih bomo poročali v letu 2009.

V letu 2007 so bila objavljena končna poročila iz prve *Evropske raziskave o kakovosti življenja* (2003). Obsegala so dodatna analitična poročila in posebna poročila po državah (Bolgarija in Romunija, Turčija, Hrvaška) ter kratek povzetek ugotovitev z vidika evropske politike. Pri pripravi druge raziskave v letu 2007 smo izvedli kritičen metodološki pregled in opravili izboljšave. Priprave za novo raziskavo smo opravili interno po posvetu z raziskovalci in interesnimi skupinami. Na začetku leta 2007 je bil objavljen razpis za terensko delo in pogodba je bila sklenjena junija 2007.

Po terenskem delu za drugo *Evropsko raziskavo o kakovosti življenja*, ki je potekalo od septembra do novembra 2007, bodo podatki na voljo za analizo na začetku leta 2008. Pripravljeno bo opisno pregledno poročilo skupaj s posameznimi informativnimi listi za države članice. V letu 2008 načrtujemo pripravo štirih analitičnih poročil za objavo. Možne teme vključujejo:

- vključevanje migrantov,
- razvoj indeksa kakovosti življenja,
- družinsko življenje v Evropi,
- kakovost življenja in zdravje,
- gibanja in spremembe kakovosti življenja v obdobju 2003–2007.

Poleg raziskovalnih sestankov je predlagano, da se v Bruslju organizira prvi dogodek, namenjen širjenju rezultatov raziskav, organizirajo pa se lahko tudi nacionalne predstavitve.

Četrta *Evropska raziskava o delovnih razmerah* (2005) je ustvarila številne priložnosti za razprave in predstavitve o določenih temah v letu 2007. Trenutno se izvaja sekundarna analiza, ki bo objavljena in predstavljena v letu 2008. Krajše poročilo bomo pripravili interno. Dokument bo na podlagi edinstvenih podatkov o smeri razvoja preučil posledice ugotovitev raziskave za evropsko politiko.

Pripravljano delo za naslednjo številko raziskave (predvidena v letu 2009) se bo začelo z analizo povratnih informacij o metodologiji in vsebini, ki bodo vključene v dokument o pridobljenih izkušnjah. Da bi ohranili visoke standarde kakovosti iz Evropske raziskave o delovnih razmerah iz leta 2005, bomo zbrali stališča in pripombe interesnih skupin ter uporabnikov na visoki ravni, kot smo storili v letu 2003. Na sestanke bomo povabili strokovnjake, vključno s tistimi iz svetovalnega odbora, da bodo pregledali ter izboljšali kakovost in rezultate raziskave. Kadar bo treba, bomo poiskali zunanjo pomoč izkušenih strokovnjakov na visoki akademski ravni, da bi izboljšali zanesljivost pogovorov. Strokovna skupina bo pomagala pri nadaljnji preučitvi odnosov med kakovostjo dela in zaposlitvijo ter produktivnostjo.

Raziskovanje in preučevanje, kaj deluje

Zaposlovanje in prestrukturiranje

Študije primerov, ki jih obravnava Evropski center za spremljanje prestrukturiranja (ERM)

Opredelitev in širjenje primerov dobre prakse, ki pomenijo inovativne pristope na področju ustvarjanja in izgube delovnih mest, je koristen prispevek k obvladovanju sprememb v industriji.

Fundacija bo zato razširila svojo zbirko podatkov o študijah primerov prestrukturiranja in naročila dodatne študije primerov na podlagi obstoječe okvirne pogodbe. Pri izbiri primerov bo eden izmed ciljev izboljšati geografsko in sektorsko uravnoteženost obstoječe zbirke študij primerov. Upoštevale se bodo zahteve interesnih skupin in potreba po preučitvi nekaterih vrst prestrukturiranja (na primer selitev proizvodnje).

Vplivi globalizacije na določene sektorje

Program raziskav sektorjev prispeva k napovedovanju učinkov na zaposlovanje v sektorjih, ki se prilagajajo vse bolj globaliziranemu gospodarstvu. V letu 2007 je bila v raziskave sektorjev vključena horizontalna tema: odločitve podjetij o lokaciji, ki so se preučile v treh izbranih sektorjih. Izbira take horizontalne, splošne teme, kot so odločitve o lokaciji, je vpeljala analizo vrednostne verige in regionalno razsežnost. To se uporablja tudi pri seminarjih o mrežah podjetij. Tak pristop se bo okrepil v programskem obdobju 2009–2012.

V letu 2008 bo konferenca „Svetovna konkurenca in odločitve evropskih podjetij o lokaciji“ prispevala k širjenju rezultatov te raziskave in razpravljanju o njih. Načrtuje se poglobljena študija, ki bo opredelila gonilne sile sprememb in predvideni potek razvoja dogodkov za še en sektor. O izboru sektorja bomo razpravljali s svetovalnim odborom. Eurofound bo sodeloval v 17 študijah industrijskih sektorjev, ki jih bo izvajala Evropska komisija, v okviru katerih bo soorganiziral strokovne seminarje za te študije.

Predvidevanja v zvezi z zaposlovanjem

Eden glavnih ciljev Evrope, kot so predstavljeni v programu lizbonske strategije, je ustvariti ne le več, temveč tudi boljša delovna mesta za državljane. Toda kakšni so dosednji dosežki Evrope pri ustvarjanju kakovostnih delovnih mest in kakšni so obeti za prihodnost? Cilj tega projekta je prispevati k razpravi o prihodnosti struktur in ravni delovnih mest v

Evropi. Projekt skuša podati predvidevanja o zaposlitvenih ravneh na delovnih mestih visoke in nizke kakovosti, pri čemer so predstavljeni različni poteki razvoja dogodkov za sklop različnih spremenljivk.

Projekt Fundacije iz leta 2007 *Kakovost delovnih mest in strukturne spremembe na trgih dela v Evropski uniji* obravnava kakovost delovnih mest, ki so bila ustvarjena in izgubljena v EU od leta 1990. V letu 2008 bodo za napovedi zaposlitvenih ravni na delovnih mestih visoke in nizke kakovosti, kot so razvrščena v okviru projekta Fundacije o strukturi trga dela, uporabljeni ekonometrični modeli (razviti v sodelovanju z Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja).

Strukturne spremembe povzročajo premike na področju zaposlovanja med sektorji. Ta proces je mogoče olajšati z ustreznimi ukrepi usposabljanja in preusposabljanja. Fundacija si bo še naprej prizadevala razviti zmogljivosti za zagotavljanje rednih predvidevanj zaposlitvenih ravni po sektorjih. Še naprej bo tesno sodelovala z Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP) ter prispevala k izvajanju projekta centra CEDEFOP na področju napovedovanja prihodnjih potreb po spretnostih po sektorjih in poklicih. To sodelovanje bo omogočilo koristen vpogled v kakovost in dostopnost podatkov na sektorski ravni v posamezni državi članici. Cilj tega razvoja je razviti ERM v splošnejši evropski center za spremljanje zaposlovanja. Ta bi lahko ponudil tudi možnosti za preučitev pristopa k spremljanju vedenja velikih podjetij („glavnih akterjev“) v določenih sektorjih. Tesno sodelovanje z evropskimi partnerskimi organizacijami bo zagotovilo, da bo Fundacija prispevala dodano vrednost in da ne bo prihajalo do podvajanja.

Povezave med produktivnostjo, inovacijami in zaposlovanjem

Sposobnost Evrope, da ohrani konkurenčnost ter doseže svoje cilje na področju zaposlovanja in kohezije, je tesno povezana s trajnostnim in inteligentnim izboljšanjem produktivnosti. Na podlagi pregleda bogate in vse obsežnejše literature o produktivnosti kot gonilni sili rasti smo odkrili razmeroma neraziskano področje: vpliv delovnih razmer, delovnega okolja in razmer, v katerih delavec živi, na produktivnost. Zdi se, da to vpliva na vsaj tri od štirih glavnih dejavnikov povečanja produktivnosti dela:

- motivacija in spretnosti zaposlenih;
- delovna praksa, usmerjena v učinkovito kombinacijo kapitala in delovne sile;
- inovacije, zlasti na področju delovnega procesa.

V letu 2007 je Fundacija pregledala obstoječe raziskave in končala prvi dve fazi tega projekta s pripravo:

- opisa izzivov na področju merjenja produktivnosti;
- opisa teoretičnih pristopov pri povezovanju vprašanja življenjskih in delovnih razmer s produktivnostjo.

V letu 2008 bodo v okviru tega projekta pripravljene podatki o:

- empiričnih dokazih o povečanju produktivnosti z izboljšanjem delovnih in življenjskih razmer;
- študijah primerov, ki kažejo na povezavo med delovnimi in življenjskimi razmerami ter produktivnostjo.

Objavljeno bo celotno poročilo, v katerem bodo združena štiri področja dela v okviru projekta.

Neprijavljeno delo

Medtem ko si Evropa prizadeva, da bi dosegla cilje zaposlovanja, določene v programu lizbonske strategije, pa je vprašanje učinkovitega boja proti neprijavljenemu delu visoko na političnem dnevnem redu. V letu 2007 se je začel izvajati pregled, s katerim bi ustvarili zbirko podatkov o ukrepih za boj proti neprijavljenemu delu in o njihovi oceni v državah članicah, ki je potekal kot pilotni projekt za pet držav (Belgija, Danska, Italija, Poljska in Združeno kraljestvo).

V okviru tega raziskovalnega projekta je Fundacija osredotočena na pregled ukrepov za boj proti neprijavljenemu delu in obstoječe ocene teh ukrepov v državah članicah. Te informacije naj bi dopolnile podatke o obsegu neprijavljenega dela, ki jih je zbrala Evropska komisija na podlagi posrednega in neposrednega merjenja (Eurobarometer 2007). Pregled uspešnih ukrepov za boj proti neprijavljenemu delu vključuje ukrepe, ki so jih sprejele nacionalne vlade, pa tudi pobude socialnih partnerjev, regionalnih oblasti in podjetij. Rezultati pregleda bodo dostopni prek spletne zbirke podatkov, ki omogoča iskanje.

V letu 2008 bo v pregled postopoma vključenih še nekaj držav članic.

Ravnovesje med delom in zasebnim življenjem ter delovne razmere

Delovne razmere in socialni dialog

Namen tega projekta je preučiti povezave med delovnimi razmerami in socialnim dialogom, zlasti na ravni delovnega mesta, ter odgovoriti na naslednji vprašanji.

- Ali se delovne razmere razlikujejo glede na prisotnost ali odsotnost struktur socialnega dialoga?
- Kako socialni dialog vpliva na delovne razmere?

Projekt temelji na precej obsežnem delu, ki so ga že opravile opazovalnice Fundacije, kot so predstavitve odnosov med delodajalci in delojemalci za posamezne države, ki jih je pripravila Evropska opazovalnica industrijskih odnosov, ter poročila Evropske opazovalnice delovnih pogojev o ugotovitvah nacionalnih raziskav o delovnih razmerah.

Po seminarju za „prevetritev možganov“ z interesnimi skupinami Fundacije, ki je bil organiziran aprila 2007, je bila naročena primerjalna analitična študija, ki se je osredotočila na vprašanje vloge socialnih partnerjev pri zdravju in varnosti pri delu z vidika oblikovanja in izvajanja strategije zdravja in varnosti pri delu.

V letu 2008 bo projekt razširjen tako, da bomo preučili odnose med delovnimi razmerami in socialnim dialogom s kombinacijo raziskovalnih metod, ki bodo vključevale analizo obstoječih študij (kadar so te na voljo) ter študij primerov na ravni podjetij in sektorjev.

Kakovost delovnega mesta in strukturne spremembe na trgih dela Evropske unije

Namen tega projekta je razširiti znanje o tem, kakšna delovna mesta (glede na njihovo kakovost, ocenjeno s kazalniki, kot je mediana plače, povezana z delovnimi mesti, ravnimi usposobljenosti itd.) so bila ustvarjena in izgubljena v Evropi od devetdesetih let prejšnjega stoletja, ter natančno določiti te spremembe z razčlenbo po gospodarskih sektorjih in socialno-demografskih spremenljivkah. Gre za jasen poskus oceniti, kako uspešne so bile države EU v zadnjih letih z vidika enega glavnih ciljev lizbonske strategije („ustvarjanje več in boljših delovnih mest“).

Na podlagi intenzivne analize obstoječih evropskih zbirk podatkov, zlasti raziskave o evropski delovni sili in statistične raziskave gospodinjestev v Evropski skupnosti, so delovna mesta razvrščena po sektorjih in poklicih ter razporejena glede na mediano plače. Ta sintetičen sklop podatkov nam je omogočil, da analiziramo spremembe v strukturi delovnih mest

v zadnjih letih in odgovorimo na vprašanje, ali je rast zaposlovanja v Evropi ali posameznih državah značilnejša za delovna mesta visoke ali nizke kakovosti.

Po spletni objavi pregleda literature o spremembah v kakovosti delovnih mest ter pregledih analitičnega okvira in metodologije projekta v letu 2007 bo glavno poročilo o projektu objavljeno spomladi 2008. V sredini leta 2008 načrtujemo tudi konferenco, na kateri bomo predstavili ugotovitve poročila in o njih razpravljali.

Globalne primerjave delovnih razmer: Evropa v primerjavi z globalnimi konkurenti

Sedanji štiriletni program Fundacije (2005–2008) določa, da je treba v okviru raziskovalnih dejavnosti Fundacije „z vidika globalizacije preučiti primerjavo z razvojem zunaj Evropske unije, na primer v Združenih državah Amerike, na Japonskem, Kitajskem in v Indiji“. Proces gospodarske „globalizacije“ in povečevanja konkurence ob vse globljem gospodarskem povezovanju Evropske unije pomeni, da se Evropska unija na številnih področjih vse pogosteje primerja z drugima dvema največjima gospodarstvoma na svetu, to sta Japonska in ZDA.

Ta proces primerjanja in primerjalnih analiz je zlasti pomemben glede na zavezo Evropske unije iz lizbonske strategije, da bo postala „najbolj konkurenčno in dinamično, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu, sposobno trajnostnega gospodarskega razvoja z več in boljšimi delovnimi mesti ter večjo socialno kohezijo“.

Prednostne naloge v letu 2008 bodo končati in širiti rezultate dela, ki smo ga začeli v letu 2007 v zvezi s primerjavo delovnih razmer v EU z ZDA in Japonsko na podlagi analize virov mikro- in makropodatkov za raziskave (Eurostat, nacionalni statistični viri, OECD, ILO itd.). Glavno poročilo bo objavljeno poleti 2008.

Za konec leta 2008 načrtujemo seminar, na katerem bodo sodelovali udeleženci iz Evrope in od drugod. Cilj seminarja je prispevati k primerjalni analizi delovnega življenja v ZDA, na Japonskem in v Evropi z razpravo o ugotovitvah iz glavnega poročila.

Zaposljivost in prožna varnost

V zadnjih nekaj letih so rezultati več raziskovalnih projektov prispevali k razumevanju in preučevanju tega vprašanja. Sekundarna analiza *Evropske raziskave o delovnih razmerah* in *Evropske raziskave podjetij o delovnem času* prikazuje raznoliko sliko držav, sektorjev in ravni. Primerjalno analitično poročilo o prožni varnosti bo vsebovalo pregled zakonodajnih in pogajalskih struktur v državah članicah. Poleg tega so na ravni podjetja določeni primeri dobre prakse.

V zvezi z zaposljivostjo in varnostjo, ki sta osrednja elementa razprave o prožni varnosti, bo posebna pozornost namenjena nizkokvalificiranim delavcem. Za to skupino delavcev, ki je s tega vidika ranljivejša, bomo opravili interno raziskavo.

V letu 2008 bomo rezultate različnih projektov povezali ter o njih razpravljali s strokovnjaki, socialnimi partnerji, predstavniki vlad in institucijami EU.

Odnosi med delodajalci in delojemalci ter partnerstvo

Kodeksi ravnanja in mednarodni okvirni sporazumi

Ta raziskovalni projekt vključuje pregled in podrobno analizo obstoječih mednarodnih okvirnih sporazumov. Delo v zvezi s pregledom, opisom, analizo in oceno obstoječih mednarodnih okvirnih sporazumov za analitično poročilo se je začelo izvajati v letu 2007. Cilj poročila je omogočiti nove vpogledne v dejavnike, ki usmerjajo odnose med delodajalci in delojemalci na nadnacionalni ravni.

Poročilo naj bi bilo končano spomladi 2008. Načrtujemo tudi organizacijo delavnice, na kateri bomo predstavili rezultate ter o tem vprašanju razpravljali s strokovnjaki, socialnimi partnerji, predstavniki vlad in institucijami EU. Na delavnici (in v poročilu) bomo razpravljali o:

- vključenih podjetjih (država izvora, velikost podjetja/delovne sile, sektor itd.), sindikatih (svetovne zveze sindikatov/evropske industrijske zveze), evropskih svetih delavcev, organizacijah delodajalcev, podpisnikih s strani uprave in podpisnikih s strani zaposlenih itd.;
- postopku priprave sporazumov (čigava pobuda, glavni motivi itd.);
- naravi sporazumov (datum, področje, načela/standardi (na primer konvencije Mednarodne organizacije dela), veljavna nacionalna zakonodaja);
- uporabi ter spremljanju, nadzoru in izvajanju mednarodnih okvirnih sporazumov;
- postopkih za reševanje sporov.

Poročilo bo obravnavalo tudi vpliv okvirnih sporazumov na mednarodne odnose med delodajalci in delojemalci: kakšen je odnos med mednarodnimi okvirnimi sporazumi in razvojem globalnih reprezentativnih struktur delojemalcev; ali mednarodni okvirni sporazumi izvažajo evropski socialni model/evropski sistem odnosov med delodajalci in delojemalci prek evropskih podružnic in podizvajalcev multinacionalnih družb; kakšen je odnos med mednarodnimi okvirnimi sporazumi in evropskimi sveti delavcev.

Dinamika sektorskega socialnega dialoga

Ta projekt, ki se je začel v letu 2007, bo končan na začetku leta 2008 in bo zagotovil poglobljeno analizo evropskega sektorskega socialnega dialoga. Cilj projekta je opisati, analizirati in oceniti evropski sektorski socialni dialog, zlasti za boljše razumevanje dinamike v sektorjih in zadevnih odborih. Študija naj bi vsebovala poglobljeno analizo udeležencev, procesov in rezultatov, povezanih z evropskim sektorskim socialnim dialogom.

Končno poročilo bo objavljeno v letu 2008, organizirana pa bo tudi strokovna delavnica, na kateri bomo razpravljali o ugotovitvah iz poročila. Na delavnici (in v poročilu) bomo obravnavali naslednje vidike:

- strukture in udeležence,
- socialnoekonomske značilnosti sektorja,
- raznolikost sektorjev,
- povezave s politikami EU,
- odnose med evropskim medsektorskim socialnim dialogom,
- odnose med odbori in nacionalnimi sektorji,
- dinamiko določenih sektorjev (glede donosa) v primerjavi z drugimi,
- zakaj nekateri sektorji sledijo drugačnim putem.

Razvoj odnosov med delodajalci in delojemalci v Evropski uniji in drugih večjih gospodarstvih: plačilo, minimalna plača in prilagodljivost plač

Od leta 2000 Fundacija izvaja letno analizo, v kateri primerja vidike odnosov med delodajalci in delojemalci v Evropski uniji ter drugih dveh največjih svetovnih gospodarstvih, Japonski in ZDA, ki jima postopoma dodaja druga velika

gospodarstva (na primer Kitajsko in Indijo). Rezultate dosega z dolgoletnim sodelovanjem z mednarodnimi partnerskimi organizacijami. Glavni cilj je obveščati države EU o pomembnem razvoju zunaj Evrope in možnih učinkih na Evropsko unijo. Glede na vse močnejšo gospodarsko globalizacijo in mednarodno konkurenco je jasno, da evropski sistemi odnosov med delodajalci in delojemalci niso izolirani ter da jih ni mogoče preučevati brez uporabe svetovnih primerjav. Poročilo iz leta 2007 je obravnavalo ureditve delovnega časa.

Raziskovalno delo v letu 2008 bo omogočilo tematski pregled vprašanj plačil, minimalnih plač in prilagodljivosti plač. Glede na vse večjo mednarodno konkurenco se je določanje plač v zadnjih desetletjih močno spremenilo. Poročilo za leto 2008 bo obravnavalo strukturne značilnosti plačila, plačilo glede na učinek, razlike v plačilu glede na spol, minimalne plače, spremembe v plačilih, zaslužek, urne postavke za mlade, vlogo socialnih partnerjev pri oblikovanju plačila itd. Cilj poročila ne bo zagotoviti popolnoma znanstven in primerljiv sklop primerjav o plačilih, ker so plačila področje, na katerem je zelo težko pridobiti smiselne mednarodne primerjave. Primerjavo med državami otežujejo različni nacionalni sistemi oblikovanja plač, odnosi med delodajalci in delojemalci, obdavčenje in socialna varnost ter različni načini zbiranja in predstavitve statističnih podatkov na področju plač. Preučili bomo tudi različne prakse v posameznih državah.

Vpliv globalizacije na sisteme odnosov med delodajalci in delojemalci

Cilj projekta je oblikovati v prihodnost usmerjeno sliko evropskih odnosov med delodajalci in delojemalci v letu 2020. Raziskava bo obsegala področja, kot so okolje, udeleženci, procesi, rezultati ter učinki odnosov med delodajalci in delojemalci. Projekt se bo izvajal prek predloženih predvidevanj strokovnjakov o nacionalnih odnosih med delodajalci in delojemalci ter primerjalnega sinteznega poročila, ki temelji na nacionalnih predvidevanjih.

V letu 2008 načrtujemo organizacijo konference „Predvidevanje odnosov med delodajalci in delojemalci v EU v letu 2020“. Na konferenci bomo razpravljali o dejanskih razmerah, predvidevanjih za leto 2020, izzivih globalizacije in akcijskih načrtih. Konference bi se udeležili socialni partnerji, predstavniki vlad in raziskovalci (iz Evropske unije ter ZDA, Japonske, Južne Afrike, Brazilije, Avstralije, Kitajske in Indije).

Stalno poklicno usposabljanje in odnosi med delodajalci in delojemalci

V okviru sporazuma o sodelovanju je Fundacija v zvezi s to temo sodelovala z Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja. Rezultati tega sodelovanja vključujejo:

- zbirko posodobitev informacij, ki vključujejo vse države Evropske unije in Norveško;
- primerjalno analitično študijo „Politike in sistemi stalnega poklicnega usposabljanja v Evropi in kolektivno pogajanje“.

V letu 2008 načrtujemo seminar z Evropskim centrom za razvoj poklicnega usposabljanja, na katerem bomo razpravljali o rezultatih primerjalnega analitičnega poročila ter združili ugotovitve študij in raziskav, ki sta jih opravila CEDEFOP in Fundacija. Na seminarju bomo obravnavali vlogo socialnih partnerjev pri zagotavljanju usposabljanja ter vključevanje različnih vidikov stalnega poklicnega usposabljanja. Razprava bo obsegala tudi:

- v kakšnem obsegu kolektivne pogodbe vključujejo usposabljanje;
- raven kolektivnega pogajanja (sektor, podjetje);
- izkušnje podjetij;
- ovire in prednosti spodbujanja sodelovanja zaposlenih v stalnem poklicnem usposabljanju (prikrajšane skupine, mala in srednje velika podjetja).

Socialna kohezija in kakovost življenja

Družbeno in ekonomsko vključevanje migrantov

V letu 2007 se je Evropska mreža mest za politiko lokalnega vključevanja migrantov (CLIP) razširila na več kot 25 mest, ki se drugo od drugega učijo, kako najbolje razviti in pripraviti učinkovitejše politike vključevanja migrantov. Pripravljena je bila prva serija študij primerov in primerjalnih poročil, ki so se osredotočila na dostop do cenovno sprejemljivih stanovanj za migrante in vprašanja stanovanjske segregacije. Organizirana je bila vrsta sestankov, ki so se jih udeležile mestne oblasti in znanstvena podpora skupina.

Raziskava se bo nadaljevala v letu 2008 s preučitvijo lokalnih politik in praks za medkulturni dialog in obvladovanje raznolikosti. Izvajale se bodo dejavnosti širjenja rezultatov raziskav, ki bodo v več primerih potekale v sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami.

Prilagodljivost in varnost skozi vse življenje

V letu 2007 so bila objavljena poročila o empiričnih dejstvih v zvezi s prilagodljivostjo delovnega časa na evropskih trgih dela na treh ravneh: države, podjetja in delavca. V pripravi je poročilo o vplivu prilagodljivosti in varnosti na makro ravni (gospodarstvo, družba), mezo ravni (sektor, podjetje) in mikro ravni (posameznik, družina).

V letu 2008 bo pripravljeno poročilo, ki bo združevalo ključne rezultate raziskav Fundacije v zadnjih treh do štirih letih in se bo uporabilo kot strokovna podlaga za mednarodno konferenco. V tem okviru bodo morda raziskane teme za program za obdobje 2009–2012 na področju prožne varnosti.

Družbeni kapital in odpiranje delovnih mest na evropskem podeželju

V letu 2007 je bilo organiziranih več dogodkov za širjenje ugotovitev poročila o *Družbenem kapitalu in odpiranju delovnih mest na evropskem podeželju*, sodelovali pa smo tudi na zunanjih konferencah o tem poročilu. Konkretno, konferenca je bila organizirana v okviru portugalskega predsedstva EU.

Za nadaljnje širjenje ugotovitev raziskav je predlagana organizacija razprave med slovenskim predsedstvom.

Storitve varstva za večjo kakovost življenja otrok

V letu 2007 je bilo objavljeno drugo poročilo o razvoju zunajšolskega varstva otrok, ki je obravnavalo organizacijo varstva in odpiranje delovnih mest v storitvah varstva, zlasti na območjih z neugodnim položajem v šestih državah članicah EU. V pripravi je kratek dokument, ki združuje rezultate obeh poročil o storitvah otroškega varstva. Številne predstavitve so potekale na mednarodnih konferencah ter dogodkih, povezanih s predsedovanjem EU.

Vse večjo pozornost, ki se namenja politikam za otroke in pravice otrok na ravni EU in držav članic, bomo povezali z obstoječimi rezultati dela Fundacije v zvezi s storitvami otroškega varstva. V letu 2008 bo organizirana delavnica, dejavnosti pa bomo povezali z dejavnostmi Opazovalnice za družinska vprašanja.

Zaposlitvene pobude za starajočo se delovno silo

Ob pripravi podatkovne baze o starajoči se delovni sili je jasno, da obstaja razmeroma malo dokumentacije o pobudah za starejše ženske v delovni sili. Interno pripravljen kratek pregled bo na podlagi raziskav Fundacije in drugih ocenil poznavanje razmer v zvezi s starejšimi delavkami v Evropi ter aktivnih ukrepov za izboljšanje zaposlitvenih možnosti za to vse številčnejšo skupino na trgu dela.

Posredovanje in izmenjava zamisli in izkušenj

Glede na strateške cilje in posebne naloge Fundacije v letu 2008 program komunikacije določa okvir za predstavljanje in posredovanje sporočil na bolj osredotočen in učinkovit način.

Da bi dosegli interesne skupine in tako izboljšali splošno prepoznavnost in vpliv Fundacije, mora biti vlaganje v posredovanje raziskovalnih rezultatov sorazmerno z vlaganjem v raziskave.

V ta namen se predlaga, da se vsi proračuni, povezani s promocijskimi dejavnostmi, vključno s konferencami, obravnavajo centralizirano in povezovalno. To bo omogočilo boljše osredotočenost na komunikacijske dejavnosti Fundacije, saj bomo prizadevanja v smislu materialnih in človeških virov usmerili na področja, kjer lahko Fundacija doda največjo vrednost z rezultati raziskav in tako doseže največji vpliv. Tak povezovalni način dela bo omogočil razvrstitev tem, doseganje novega občinstva, izkoriščanje ekonomije obsega in, kar je najpomembnejše, zagotovil, da bodo ključna sporočila in produkti dosegli interesne skupine Fundacije.

Informativne kampanje

Da bi dosegli širše evropsko občinstvo ter izboljšali prepoznavnost in podobo Fundacije, bomo v letu 2008 izvedli večjo promocijsko kampanjo, s katero bomo poudarili vplive globalnega trga na življenjske in delovne razmere v Evropi. Te dejavnosti bodo temeljile na raziskovalnih rezultatih številnih projektov, vključno z Evropskim centrom za spremljanje prestrukturiranja, vplivi globalizacije na določene sektorje, strukturo delovnih mest in strukturnimi spremembami na trgih dela v EU, vplivi globalizacije na odnose med delodajalci in delojemalci, vprašanja migracije in mobilnosti, globaliziranimi delovnimi razmerami in kakovostjo življenja. Da pa bi podprli rezultate tega dela in spodbudili nadaljnjo razpravo, bo Fundacija širila rezultate prek tiska, elektronskih sporočil, publikacij, predstavitev, dogodkov, vključno s svojim programom javnih predstavitev itd.

Poleg tega bodo posebne promocijske pobude usmerjene v glavne evropske razprave v letu 2008, kot so demografske spremembe, zaposlitev in kakovost dela, telesno in duševno zdravje ter otroško varstvo in ravnovesje med delom in zasebnim življenjem.

Da bi Fundacija povečala vpliv na nosilce odločanja, bo poskušala izkoristiti glavne dogodke, na katerih lahko s svojimi raziskovalnimi rezultati prispeva resnično dodano vrednost. Eden takih dogodkov bo socialni vrh, na katerem si bo Fundacija prizadevala dati svoj prispevek. Posvetovalni proces Komisije, znan kot „pregled stanja družbene resničnosti“, bo priložnost, da prispevamo podatke in analize. Fundacija si bo v okviru svoje edinstvene tristranske narave še naprej prizadevala na najboljši način obveščati svoje interesne skupine in se z njimi posvetovati.

Na ravni EU bo *Urad za zvezo v Bruslju* še naprej uspešno izvajal program komunikacij s ključnimi akterji iz institucij EU ter drugimi pomembnimi organizacijami in organi s sedežem v Bruslju. Osredotočen bo predvsem na okrepitev sodelovanja z interesnimi skupinami v EU za nadaljnje povečanje razpoznavnosti in vpliva pobud Fundacije. Fundacija se bo pripravila na razstavo v Evropskem parlamentu, ki bo jeseni 2008.

Da bi Fundacija izboljšala komuniciranje z uporabniki informacij v državah članicah, namerava v svojo mrežo *nacionalnih centrov za zvezo* vključiti tri nove države članice, tako bo mreža skupaj štela 16 centrov. Nacionalni centri za zvezo so ključne komunikacijske točke na nacionalni ravni ter zagotavljajo dragoceno podporo pri širjenju proizvodov in uvajanju promocijskih dejavnosti.

Publikacije in spletne strani

Spletne strani Fundacije bodo še naprej glavno orodje za predstavitev njenega dela in komuniciranje s strankami Fundacije po vsem svetu. V letu 2008 bomo spletne strani še izboljšali z nadgraditvijo portala Evropskega centra za spremljanje sprememb in predstavitev statističnih podatkov, zlasti v zvezi z raziskavami. Začeli smo sodelovati z Evropsko komisijo pri razvoju posebne internetne platforme za predvidevanje in obvladovanje procesov prestrukturiranja kot povezovalnega spletnega orodja.

Program Fundacije za tiskane publikacije bomo še naprej racionalizirali, tako da bo osredotočen na bolj specializirane in ciljne publikacije in na različne vrste publikacij. Poudarek bo na vprašanjih, ki so najzanimivejša za ključne uporabnike. V zadnjem času se Fundacija intenzivno ukvarja s prilagoditvijo svojih raziskovalnih ugotovitev, da bi zagotovila pravočasne, ustrezne in uporabniku prijazne informacije. V letu 2008 bomo povečali število „posebnih“ poročil, ki temeljijo na določenih zahtevah strank.

Poleg tega *Informativna služba za interesne skupine* načrtuje dve poročili za leto 2008. Učinek teh poročil bo ocenjen spomladi 2008. Še naprej bo izhajala dveletna revija *Foundation Focus* (V žarišču Fundacije), ki vsebuje ugotovitve raziskav in razprave o najpomembnejših vprašanjih na dostopen in uporabniku prijazen način, serija *Foundation Findings* (Ugotovitve Fundacije) pa bo v letu 2008 povečala obseg tem. Da bi izboljšali kakovost proizvodov, bomo večjo pozornost namenili izboljšavi posredovanja in oblike informacij, vključno z zagotovitvijo različnih jezikovnih različic v okviru proračunskih omejitev.

Seminarji in izmenjave informacij

Da bi spodbudili nadaljnjo razpravo med interesnimi skupinami Fundacije, bomo v letu 2008 nadaljevali serijo seminarjev, na katere bomo povabili tristranske nacionalne skupine iz držav članic k razpravi o razvoju in vplivu evropske socialne politike na življenjske in delovne razmere na nacionalni ravni in obratno. Temo bomo predlagali in o njej razpravljali konec leta 2007. V letu 2008 bomo organizirali dva seminarja o mrežah podjetij.

Načrtujemo, da bomo storitve Fundacije razširili na interesne skupine z uvedbo „evropske razprave o življenju“. Prepletli bomo tri ločene elemente programa komunikacij Fundacije (poročilo *Življenje in delo v Evropi*, teden življenja in dela v Evropi ter forum Fundacije 2009), da bi med oblikovalci politike in evropskimi državljani ustvarili neprekinjen krog razprav o življenju in delu v Evropi. Pri tej zamisli izhajamo iz edinstvene vloge Fundacije: spremljanje in analiziranje življenjskih in delovnih razmer na celovit način za pregled in razvoj politike. Fundacija ima idealne možnosti, da omogoči tak proces, saj zagotavlja nevtralen prostor, v katerem lahko različne interesne skupine prispevajo k razpravi. Poleg tega lahko razpravo podpre z zagotavljanjem gradiva, podprtega z dokazi, ki ga pridobi z orodji za spremljanje in z analizo podatkov, ki vključujejo širok spekter dela in življenja v 27 državah članicah.

Projekt Življenje in delo v Evropi

Fundacija namerava po zaključku štiriletnega programa objaviti glavno poročilo *Življenje in delo v Evropi*. Poročilo bomo vključili v kampanjo *Življenje in delo v Evropi*, ki bo potekala v prvi polovici leta 2009 in bo namenjena splošni javnosti v vseh 27 državah članicah. Rezultat razprav v okviru kampanje bo nato vključen v forum Fundacije 2009. Tako bomo ustvarili stalno razpravo, v katero bodo prek vsebine poročila in kampanje vključeni evropski državljani, prek nacionalnih razprav in samega foruma pa tudi oblikovalci politike in druge interesne skupine. Pregledno poročilo in povezano informativno gradivo bomo v letu 2008 pripravili in prevedli v različne jezike EU, da bi tako v letu 2009 dosegli čim večjo pokritost držav EU (v okviru proračunskih omejitev). Kampanjo bomo izvajali v partnerstvu z nacionalnimi predstavništvi EU v državah članicah, z nacionalnimi vladami in socialnimi partnerji v vsaki državi članici. Predvidevamo, da se bodo razprave na nacionalni ravni vključile v forum Fundacije kot vrhunec kampanje v novembru 2009. Tako je bila sprejeta strateška odločitev, da se naslednji forum prestavi iz leta 2008 na leto 2009, da bi tako ustvarili neprekinjen krog razprav.

Povzetek raziskovalnih in komunikacijskih dejavnosti

Glavne strateške raziskovalne teme, dejavnosti in vsebine Fundacije v letu 2008

STRATEŠKE RAZISKOVALNE TEME	Dejavnosti			
	1. Spremljanje in raziskave	2. Razumevanje sprememb	3. Raziskovanje in preučevanje, kaj deluje	4. Komunikacije in izmenjave
A. Zaposlovanje in prestrukturiranje	ERM	Študije primerov prestrukturiranja, ki jih obravnava ERM	Študije vplivov globalizacije po sektorjih Predvidevanja v zvezi z zaposlovanjem Produktivnost, inovacije in zaposlovanje	Seminarji o mrežah podjetij Konferenca o svetovni konkurenci in odločitvah evropskih podjetij o lokaciji
B. Ravnesje med delom in zasebnim življenjem ter delovne razmere	EWCO	Primerjalna analitična poročila, npr. o obvladovanju raznolikosti in netipičnih oblikah dela	Delovne razmere in socialni dialog Zaposljivost in prožna varnost	Poglobljena poročila EWCS Seminar o kakovosti delovnih mest in strukturnih spremembah na trgih dela Evropske unije Seminar o globalnih primerjavah delovnih razmer
C. Odnosi med delodajalci in delojemalci ter partnerstvo	EIRO Slovar odnosov med delodajalci in delojemalci Raziskava podjetij 2008	Primerjalna analitična poročila o različnih temah, npr. začasno delo prek zaposlitvene agencije Študije o zastopanosti	Razvoj odnosov med delodajalci in delojemalci v Evropski uniji in drugih večjih gospodarstvih: plačilo, prilagodljivost plač	Seminar o kodeksih ravnanja in mednarodnih okvirnih sporazumih Delavnica o dinamiki sektorskega socialnega dialoga Konferenca o vplivih globalizacije na sisteme odnosov med delodajalci in delojemalci Skupni seminar s CEDEFOP o stalnem poklicnem usposabljanju ter odnosih med delodajalci in delojemalci
D. Socialna kohezija in kakovost življenja	Evropska opazovalnica za družinska vprašanja EurLife Evropska raziskava o kakovosti življenja (EQLS) 2007	Družbeno in ekonomsko vključevanje migrantov	Tematska analiza EQLS 2007	Javne predstavitve EQLS 2007 Konferenca o prilagodljivosti in varnosti skozi vse življenje Konferenca v okviru predsedstva o družbenem kapitalu in odpiranju delovnih mest na evropskem podeželju Delavnice Fundacije o kakovosti življenja za otroke
E. Rezultati komunikacij	Sklopi podatkov raziskovalnih rezultatov Prispevki opazovalnic	Primerjalna analitična poročila Posebna poročila Informativna služba EMCC	Poglobljena poročila, <i>Foundation Findings</i>	Serija seminarjev Fundacije Promocija dela Fundacije v zvezi z vplivom globalnega trga na življenjske in delovne razmere v Evropi Promocijske pobude, namenjene evropskim razpravam v letu 2008 Nacionalni centri za zvezo Urad za zvezo v Bruslju – razstava v Evropskem parlamentu Priprava evropske razprave <i>Življenje in delo v Evropi</i> , ki bo potekala v letu 2009

Proračun za leto 2008

Prikazani načrt prihodkov in odhodkov temelji na izvajanju četrtega, to je zadnjega leta štiriletnega delovnega programa Fundacije za obdobje med letoma 2005 in 2008. Da bi upravni odbor zagotovil zadostna sredstva za leto 2008, je marca 2008 predstavil naslednji predlog za 21,2 milijona EUR (subvencija v višini 20 milijonov):

ODHODKI	Proračun za leto 2008	Proračun za leto 2007	Proračun za leto 2006
Naslov			
1. Osebj	11.365.000	10.560.000	10.160.000
2. Zgradbe, oprema in drugi odhodki iz poslovanja	1.435.000	1.350.000	1.500.000
3. Odhodki iz poslovanja	8.200.000	8.270.000	8.100.000
Skupaj	21.000.000	20.180.000	19.760.000
PRIHODKI	Proračun za leto 2008	Proračun za leto 2007	Proračun za leto 2006
Naslov			
4. Ubvencija	20.000.000	19.600.000	19.000.000
Program Phare	300.000	300.000	540.000
Druge donacije	400.000		
5. Drugi prihodki	pm	pm	pm
6. Prihodki od storitev	300.000	280.000	220.000
Skupaj	21.000.000	20.180.000	19.760.000

Človeški viri

Za leto 2008 smo zaprosili za sedem novih delovnih mest zaradi razvoja dogodkov na več področjih:

- širitev EU na dve novi državi članici, Bolgarijo in Romunijo, ki ju bo treba v celoti vključiti v operativne projekte Fundacije;
- vse večje zanimanje Evropske unije za sosednje in konkurenčne države in regije ter potreba po njihovi analizi;
- nenehen trend k internemu izvajanju večje količine operativnega spremljanja in analiz, namesto oddajanja del na podlagi pogodb o študijah in storitvah;
- širjenje izkušenj osebja Fundacije prek zaposlovanja strokovnjakov za dodatna področja, na primer napovedovanje, globalizacija, produktivnost, inovacije, delovno pravo, študije primerov in njihova povezava z ustvarjanjem delovnih mest in zaposlovanjem. To je skladno s ciljem večje interne operativne zmogljivosti;
- krepitev sposobnosti Fundacije, da ustreže vse večjim zahtevam naših uporabnikov po posebnih poročilih in storitvah;
- izboljšanje položaja Fundacije kot vodilne na področju razvoja metodologije in kakovosti raziskav ter stabilnosti in zanesljivosti rezultatov raziskav;
- potreba po uradnem in stalnem spremljanju in nadzorovanju, ki ga zahtevajo vse institucije Skupnosti;
- plačevanje vsega dodatnega zahtevanega osebja za operativne naloge, s čimer se poveča razmerje odhodkov za materialne stroške glede na upravne odhodke na 85/15 %.

Glede na trenutne razprave o proračunskih dodelitvah na ravni Evropskega parlamenta in Sveta predlogi za program 2008 temeljijo na predvidevanju, da v letu 2008 ne bo dodeljenih vseh sedem delovnih mest.

Delovni postopki in podporne dejavnosti

Predlagane raziskovalne in komunikacijske dejavnosti za leto 2008 so podprte z infrastrukturo strokovnih storitev IKT, razvojem človeških virov in upravnimi storitvami.

Uskladitev vseh dejavnosti z učinkovitimi delovnimi postopki je še vedno pomembna prednostna naloga, katere namen je zagotoviti pravočasne in visokokakovostne storitve ter poročila in proizvode v skladu z načrtovanim časovnim okvirom. Fundacija si prizadeva zagotavljati učinkovito organizacijo v skladu s standardi nadzora. Organizacija Fundacije je bila pregledana v letu 2007 z namenom, da bi postala bolj osredotočena ter da bi se izboljšali učinkovitost, kakovost rezultatov in zadovoljstvo osebja.

Posebno pozornost bomo namenili področju upravljanja znanja z namenom, da bi čim bolj povečali uporabo dosedanjih raziskovalnih ugotovitev Fundacije v kombinaciji z znanjem in izkušnjami osebja, mreže strokovnjakov ter povratnih informacij in zahtev interesnih skupin in uporabnikov informacij.

V letu 2008 bomo strategijo IKT pregledali v povezavi z razvojem novega štiriletnega programa, da bi zagotovili, da razvoj strojne in programske opreme ter spletna tehnologija ustrezno podpirajo raziskovalne in komunikacijske dejavnosti. Vlaganje v zbirko podatkov o upravljanju odnosov s strankami v letu 2007 bo omogočilo njeno popolno delovanje v letu 2008. Kadar koli bo to mogoče, bo Fundacija uporabila tehnološke standarde in sisteme, ki jih uporablja Komisija (na primer ABAC, standarde spletnega dostopa itd.).

Nadaljevali bomo program razvoja človeških virov, ki ga bomo dopolnili s celovitim programom usposabljanja.

V letu 2008 bo Fundacija prešla s SI2 na ABAC, nov finančni sistem, ki ga podpira Komisija. Predvideva se tudi, da bo Fundacija razvila vse postopke za uskladitev z zahtevami EU glede varstva podatkov.

Spremljanje in ocenjevanje

Fundacija je uvedla sistem za merjenje uspešnosti, ki temelji na uporabi sistema uravnoteženih kazalnikov in vključuje približno 27 kazalnikov uspešnosti. V letu 2007 je začela redno meriti, spremljati in poročati na podlagi teh kazalnikov, v letu 2008 pa bo to še nadalje razvila.

Sistem uravnoteženih kazalnikov deluje kot sistem merjenja in komunikacijsko orodje v zvezi z uspešnostjo organizacije. Zagotavlja celovit okvir za opisovanje strategije Fundacije in njeno uresničevanje z ukrepi z uporabo kazalnikov uspešnosti s štirih vidikov: vidika stranke ali uporabnika, internih procesov, učenja in rasti ter finančnega vidika.

Kazalniki uspešnosti izhajajo iz strateških ciljev Fundacije ter omogočajo bolj sistematično uskladitev ciljev organizacije in posameznikov s strateškimi cilji.

Priporočila zunanje ocene programa Fundacije za obdobje 2001–2004 bodo vključena v akcijski načrt, ki se bo izvajal v letu 2008. Predvidene so manjše dejavnosti ocenjevanja na programski ali projektni ravni v kombinaciji z nadaljnjim razvojem internih zmogljivosti za ocenjevanje.

Delovni program za leto 2008 predvideva zmerno rast človeških in finančnih virov Fundacije, kot je prikazano v poglavju 4, za pokritje vse obsežnejših nalog in rezultatov, ki se od nje pričakujejo. Ker je leto 2008 zadnje leto sedanjega štiriletnega programa, je pozornost usmerjena predvsem na dokončanje tekočih raziskovalnih programov na podlagi štirih tematskih raziskovalnih področij, opisanih v poglavju 3. Dejavnosti Fundacije bodo ostale enake kot v zadnjih treh letih ter bodo pokrivalo področja od spremljanja sprememb do raziskav in komunikacij. Sodelovanje z drugimi agencijami in raziskovalnimi partnerji bo v letu 2008 dobilo nove razsežnosti s posebnimi skupnimi projekti. V okviru teh splošnih ciljev in posebnega namena zagotoviti pravočasne, ustrezne in visokokakovostne informacije interesnim skupinam je glavni cilj delovnega programa Fundacije za leto 2008 usmeriti svojo organizacijsko strukturo ter finančne in človeške vire v nadaljnje izboljšanje kakovosti raziskav in rezultatov, da bi tako čim bolje zadovoljili potrebe glavnih uporabnikov po informacijah.

Priloga 1: Pregled proračunov projektov

Predlogi projektov v letu 2008 po ključnih temah	C = nadaljevanje iz leta 2007 N = novo	Dejavnost/rezultati v letu 2008	Proračun za leto 2007	Proračun za leto 2008, različica 3
Opazovalnice in raziskave				
Mreža evropskih opazovalnic – EIRO, EWCO in ERM	C	Posodobitve informacij, informativni listi; primerjalna analitična poročila, študije o zastopanosti; letni pregledi odnosov med delodajalci in delojemalci in delovnih razmer; četrtletnik ERM in letno poročilo ERM; seminarji; Slovar evropskih izrazov o odnosih med delodajalci in delojemalci	1.930.000	1.850.000
Opazovalnica za družinska vprašanja	N	Poročila o študijah primerov	0	270.000*
Evropska raziskava podjetij	C	Sklop podatkov; analitično poročilo	80.000	1.790.000
Evropska raziskava o kakovosti življenja	C	Publikacije; informativni listi, začetna konferenca; nacionalni sestanki EurLife: revidirana zbirka podatkov	1.855.500	250.000
Evropska raziskava o delovnih razmerah	C	Poročila o študijah; tehnični pregled; seminar in konferenca	348.000	60.000
Skupaj			4.213.500	4.220.000
Zaposlovanje in prestrukturiranje				
Študije primerov, ki jih obravnava ERM	C	Študije primerov prestrukturiranja	0	20.000
Vplivi globalizacije na določene sektorje	C	Konferenca; sektorska delavnica, poglobljena sektorska študija; strokovni seminarji za študije industrijskih sektorjev z EK	221.000	152.000
Predvidevanja v zvezi z zaposlovanjem	C	Poročilo	44.500	60.000
Povezave med produktivnostjo, inovacijami in zaposlovanjem	C	Poročilo	13.500	8.000
Informativna služba za interesne skupine EMCC	C	Poročila informativne službe	63.000	60.000
Seminarji o mrežah podjetij	C	Seminarji	109.000	90.000
Neprijavljeno delo	C	Poročila po državah	55.700	20.000
Vpliv direktive o storitvah	N	Študija izvedljivosti	0	5.000
Skupaj			506.700	415.000
Delovne razmere ter ravnovesje med delom in zasebnim življenjem				
Delovne razmere in socialni dialog	C	Študije primerov	12.500	97.000
Kakovost delovnega mesta in strukturne spremembe na trgih dela Evropske unije	C	Seminar za širjenje rezultatov	12.000	33.000
Globalne primerjave delovnih razmer: Evropa v primerjavi z globalnimi konkurenti	C	Seminar za širjenje rezultatov	75.200	35.000
Zaposljivost in prožna varnost	C	Konferenca	266.300	25.000
Skupaj			366.000	190.000

Predlogi projektov v letu 2008 po ključnih temah	C = nadaljevanje iz leta 2007 N = novo	Dejavnost/rezultati v letu 2008	Proračun za leto 2007	Proračun za leto 2008, različica 3
Odnosi med delodajalci in delojemalci ter partnerstvo				
Kodeksi ravnanja in mednarodni okvirni sporazumi	C	Poročilo in delavnica	25.000	25.000
Dinamika sektorskega socialnega dialoga	C	Poročilo in delavnica	90.000	25.000
Razvoj odnosov med delodajalci in delojemalci v Evropski uniji in drugih večjih gospodarstvih	C	Poročilo	0	35.000
Vpliv globalizacije na sisteme odnosov med delodajalci in delojemalci	C	Predvidevanja; seminar	119.550	30.000
Stalno poklicno usposabljanje ter odnosi med delodajalci in delojemalci	N	Skupen seminar s CEDEFOP	0	20.000
Serijski seminarji Fundacije	C	Seminar v dveh delih	165.000	135.000
Vpliv direktive o obveščanju in posvetovanju z delavci	N	Študija izvedljivosti	0	5.000
Skupaj			399.500	275.000
Življenjske razmere in kakovost življenja				
Družbeno in ekonomsko vključevanje migrantov	C	Poročila, študije primerov, priročnik o dobri praksi; trije dogodki za širjenje rezultatov	240.000	325.000
Študija izvedljivosti v zvezi z razvojem in kakovostjo regionalnih kazalnikov	N	Interna študija	0	0
Starejše ženske v delovni sili: kakovost življenja in dela	N	Interno poročilo	0	0
Demografske spremembe in zaposlovanje na področju socialnih storitev splošnega pomena	N	Študija izvedljivosti	0	5.000
Skupaj			240.000	330.000
Skupaj raziskave			5.725.700	5.430.000
Obveščanje in komunikacije				
Tisk in zunanje komunikacije	C		145.500	270.000
Kampanje, javne predstavitve in BLO	C		58.800	90.000
Načrtovanje strateškega obveščanja	C		63.000	30.000
Forum Fundacije	C		0	--
Nacionalni centri za zvezo	C		279.545	240.000
Kampanja Življenje in delo v Evropi (priprava 2009)	N		0	300.000
Informativni center	C		100.000	90.000
Založništvo	C		849.030	780.000
Jezikovne storitve	C		355.000	380.000
Skupaj			1.850.875	2.180.000
Podporne dejavnosti	C		693.425	590.000
Skupaj			8.270.000	8.200.000

* Izključeni so stroški osebja v višini 130.000 EUR (skupni proračun 400.000 EUR).

Priloga 2: Register tveganj

Področje tveganja	Opis glavnih tveganj	Možen vpliv	Verjetnost (visoka, srednja, nizka)	Ključno obvladovanje, ki se izvaja
Tveganje človeških virov	Neuspešno zaposlovanje osebja z novim strokovnim znanjem.	Zamude pri izvajanju delovnega programa. Stalna odvisnost od zunanjih strokovnjakov, čeprav strateška usmeritev Fundacije narekuje naložbe v lastno osebje.	N	Dodeljena proračunska sredstva za zaposlovanje in novo osebje. Zaposlovanje naj bi se začelo konec leta 2007.
Procesno tveganje	Uvedba sistema ABAC lahko povzroči zamude v operativnih procesih.	Zamude pri izvajanju novih operacij.	N	Intenzivno interno usposabljanje za zadevno osebje, preden se nov sistem začne uporabljati.
Pravno tveganje	Preveč priporočil – ki niso vedno ustrezna za majhno organizacijo – o okolju in sistemih notranje kontrole zaradi prekrivanja področja dela revizorjev Računskega sodišča in notranje revizijske službe v zvezi s skladnostjo s finančno uredbo in njenimi izvedbenimi pravili.	Preveč časa in truda je potrebno za izvedbo priporočil.	S	Celovit pristop k odzivu Fundacije na priporočila.
Finančno tveganje	Predolgo trajanje uvajanja za zagotovitev dodatnih prihodkov prek subvencij in pogodb o storitvah, ki naj bi bili vključeni v proračun za leto 2008.	Zaradi manjših prihodkov je treba zmanjšati kakovost in/ali količino nabav.	S	Do začetka novega proračunskega leta bo jasno, kakšna je verjetnost drugih subvencij za leto 2008. Načrt ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih za izvajanje dejavnosti.
Tveganje zunanjega okolja	Preveč in/ali nasprotujoče si zahteve interesnih skupin Fundacije kot odziv na strategijo Fundacije, da se vprašanja analizirajo „na zahtevo“.	Zamude in manjša kakovost, kadar je prejetih preveč zahtev.	N	Vključevanje interesnih skupin v fazi načrtovanja programa z namenom, da se opredelijo prednostne zahteve in področja raziskav v samem delovnem programu.

